

CENTROM, občanské sdružení

Výroční zpráva 2009

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

CENTROM

OSTRAVA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2009

Schváleno členskou schůzí dne 16.7.2010

OBSAH

Kontaktní údaje a organizační struktura	4
CENTROM o.s.	6
Historie organizace	7
Hlavní aktivity v roce 2009	8
Přehled projektů realizovaných v roce 2009	9
Sociální služby	14
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Specializovaná mateřinka	15
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Bydlení s doprovodným sociálním programem	18
<i>Doprovodný sociální program</i>	20
<i>Realizace projektu v městském obvodu Vítkovice</i>	24
<i>Realizace projektu v městském obvodu Radvanice a Bartovice</i>	25
<i>Realizace projektu v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz</i>	26
<i>Realizace projektu v městském obvodu Slezská Ostrava</i>	26
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	27
Sociální poradenství	32
Prostory k realizaci služeb	37
Personální zajištění projektů v roce 2008.....	38
Vzdělávání, supervize.....	40
Další aktivity	42
Hospodaření organizace v roce 2008	43
Poděkování	44

Kontaktní údaje a organizační struktura

CENTROM, občanské sdružení

Aloise Gavlase 262/5

700 30 Ostrava - Dubina

Ředitelka: Mgr. Ivana Nesětová

Realizace projektů a aktivit:

Sirotčí 45

703 00 Ostrava – Vítkovice

tel: 599 526 051

e-mail: centrom@nno-centrom.cz

www.nno-centrom.cz

IČ: 69610371

bankovní spojení: Česká spořitelna

č.ú. 1660983369/0800

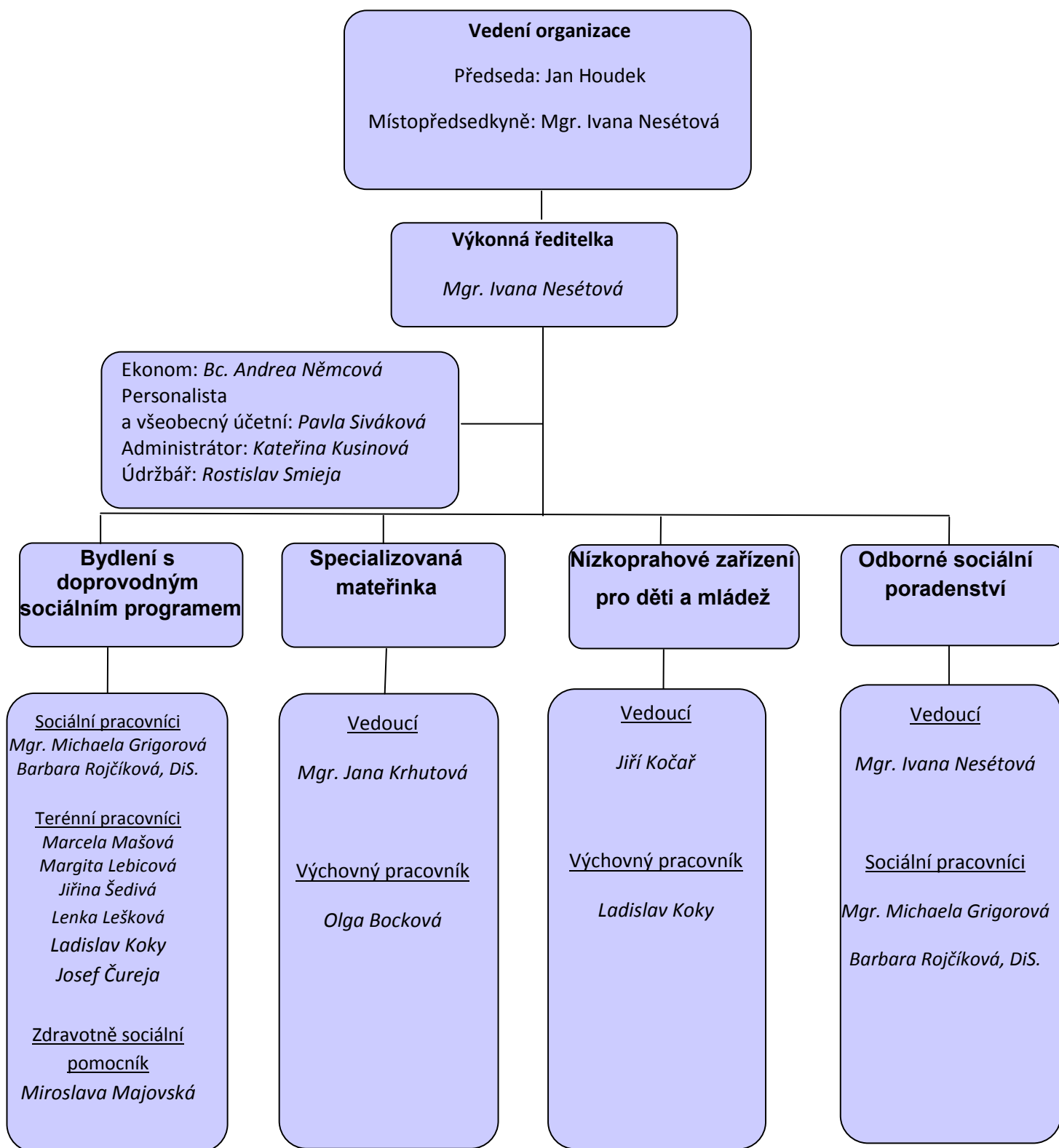
Statutární zástupci

Předseda: Jan Houdek

Místopředsedkyně: Mgr. Ivana Nesětová

Organizační struktura

Stav k 31. 12. 2009

CENTROM, občanské sdružení

Napomáháme k odstraňování bariér mezi majoritní společností a romskou minoritou na Ostravsku.

Poslání organizace:

Zmírňovat rizika sociálního vyloučení a napomáhat zlepšení životní situace osob ohrožených sociálním vyloučením prostřednictvím škály sociálních služeb a návazných aktivit.

Cílová skupina:

Rodiny s dětmi žijící v sociálně vyloučených, převážně romských komunitách.

Územní působnost organizace:

Území statutárního města Ostravy, především městské obvody Ostrava-Vítkovice, Ostrava-Radvanice a Bartovice, Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava.

Převažující zaměření činnosti organizace:

Organizace v roce 2007 získala registraci podle zákona 108/2006 Sb. ke čtyřem sociálním službám:

- 2x k Sociálně aktivizačním službám pro rodiny s dětmi /registrováno odděleně pro provoz specializované mateřinky a pro realizaci programu sociálního bydlení s doprovodným programem jako dvě samostatné služby/ (§65)
- Provozu NP zařízení pro děti a mládež (§62)
- Odbornému sociálnímu poradenství (§37)

Historie organizace

Občanské sdružení CENTROM se od počátku své existence zaměřuje na problematiku romské komunity s tím, že uvedené vymezení není striktní a v odůvodněných případech se zájem sdružení dotýká sociálně exkludovaných skupin obyvatelstva obecně.

Ve svých počátcích (roky 2000 a 2001) realizoval CENTROM několik projektů z oblasti sociální péče o romskou komunitu se zaměřením na děti. Za tuto činnost obdržel v roce 2003 cenu Evens Prize for Intercultural Education 2003.

V letech 2002 - 2004 se členové občanského sdružení CENTROM zapojili do vytváření Komunitního plánu Statutárního města Ostravy.

V roce 2004 sdružení posílilo svou personální kapacitu o členy se zkušenostmi s přípravou a řízením projektů financovaných z fondů EU a státního rozpočtu a provedlo restrukturalizaci členské základny tak, aby došlo k rozdělení sil mezi Komunitní plán a vlastní činnost.

V roce 2005 nově zahájila organizace činnost realizací projektu „Sociální bydlení s doprovodným sociálním programem“. V roce 2005 byly zařazeny do projektu nejprve 4 byty, v lokalitě ulice Sirotků v Ostravě -Vítkovících, koncem roku pak byla dokončena rekonstrukce domu Sirotků 45, který je pro práci s našimi klienty stěžejní. V prosinci pak byla podepsána nájemní smlouva na 10 bytů v tomto domě s majitelem – MO Vítkovice. V průběhu měsíce se do těchto bytů nastěhovalo 10 rodin na základě podnájemních smluv, jejichž součástí je také kontrakt na doprovodný sociální program. Během roku 2006 organizace s těmito rodinami intenzivně spolupracovala. Kromě aktivit souvisejících se sociálním bydlením započala práce na vybavení a zprovoznění Nízkoprahového centra pro děti a mládež, jehož součástí je také speciální mateřinka.

V letech 2006/2007 byl realizován projekt v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů „Podpora pracovních míst, poradenství a motivační aktivity CENTROM“. Jednalo se o poskytování odborného poradenství klientům z řad dlouhodobě nezaměstnaných a dále o realizaci rekvalifikačního kurzu pro terénní sociální pracovníky, který absolvovalo 10 nezaměstnaných osob, zaměstnání následně našlo 8 frekventantů, z toho 6 v naší organizaci.

V letech 2007 - 2009 získala naše organizace do pronájmu další bytové jednotky určené pro realizaci projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městských obvodech Vítkovice, Radvanice a Bartovice, Moravská Ostrava a Přívoz a pokračovala v poskytování zaregistrovaných služeb.

Hlavní aktivity v roce 2009

Stejně jako v minulých letech šlo o souhrn resocializačních, vzájemně propojených aktivit (terénní práce, ambulantní programy, sociální poradenství), jejichž základem byl projekt bydlení s doprovodným sociálním programem.

Naše činnost začíná u předškolních dětí v rámci specializované mateřinky, pokračuje prací se školními dětmi a mládeží v rámci nízkoprahového centra (NP centrum), prací s dospělými v rámci ambulantních programů a vzdělávacích aktivit a završuje se působením na rodinu jako celek v rámci programu bydlení s doprovodným sociálním programem. Komplexnost projektu je podle nás základním předpokladem naplnění hlavních cílů:

- posílení schopnosti rodin udržet si bydlení v nájemním vztahu (prevence ztráty nájemního bydlení, terénní práce, poradenství)
- vybudování schopnosti rodin získat a následně si udržet bydlení v nájemním vztahu (program bydlení s doprovodným sociálním programem, realizace ambulantních programů, poradenství)
- vybudování schopnosti předškolních dětí z cílové skupiny absolvovat proces vzdělávání v základním školství (specializovaná mateřinka)
- posílení schopnosti školních dětí z cílové skupiny absolvovat proces vzdělávání v základním školství a zvýšit jejich vyhlídky na získání dalšího vzdělání jako předpokladu zaměstnatelnosti (NP centrum, poradenství)
- zvýšení způsobilosti cílové skupiny k jednání s úřady a bezproblémovému styku s majoritou (poradenství, terénní práce)

Přehled projektů realizovaných v roce 2009

1. Projekty finančně podpořené z prostředků Statutárního města Ostravy:

OSTRAVA!!!

„Bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: 1.200.000,- Kč

- základem projektu byla realizace tzv. 2. stupně bydlení (Bydlení s kontraktem na doprovodný sociální program) a prevence ztráty nájemního bydlení
- mezi významné složky doprovodného sociálního programu patřila terénní práce, která byla vykonávána romskými zaměstnanci organizace a poskytována nejen klientům umístěným do projektu
- doprovodný sociální program:
 - Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy
 - Kurz údržbářských a zednických prací
 - Výchovně vzdělávací aktivity pro děti
- projekt byl realizován v Městských obvodech Vítkovice, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Moravská Ostrava a Přívoz

„NP centrum DM CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: 400.000,- Kč

- podstatou projektu bylo udržení provozu nízkoprahového centra pro děti a mladé lidi do 26 let ohrožené sociálně patologickými jevy
- mezi cíle patřilo výchovné a resocializační působení na cílovou skupinu formou realizace pro skupinu atraktivních, výchovných, motivačních, na profesionální úrovni koncipovaných a organizovaných volnočasových aktivit, zprostředkování kontaktu se

společenským prostředím pro lepší orientaci uživatelů ve vztazích ve společnosti, rozvoj či udržení osobních a sociálních schopností a dovedností a podpora sociálního začleňování osob do společnosti

„Provoz specializované mateřinky CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: **300.000,- Kč**

- cílem bylo zajištění kontinuity projektu úspěšně realizovaného od září 2006
- projekt byl zaměřen na děti ve věku 3 – 7 let ze sociálně exkludovaných rodin etnicko-sociálního ghetta Sirotky – Jeremenkova osada v Ostravě - Vítkovicích, konkrétně na děti s kumulací hendikepů (sociálních, etnických, jazykových, apod.)
- náplní projektu byla eliminace a předcházení základnímu hendikepu romských dětí - hendikepu nezpůsobilosti absolvovat základní školu z jiných důvodů než intelektových (sociální nezpůsobilost, jazyková bariéra)

„Odborné sociální poradenství CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: **150.000,- Kč**

- Cílem bylo zajištění kontinuity projektu realizace odborného poradenství jako samostatné služby. K osamostatnění služby poskytované do té doby v rámci ostatních služeb došlo v roce 2008 s podporou MMO, MPSV a Rady vlády PZRK.
- Náplní projektu byla realizace odborného sociálního poradenství s cílem přispět k resocializaci sociálně exkludovaných převážně romských komunit etnicko – sociálních ghet Ostravy, v daném případě zejména oblasti Sirotky – osada Jeremenkova ve Vítkovicích a dále i přilehlých oblastí MO Radvanice a Bartovice a Moravská Ostrava a Přívoz.

„Zdravotně sociální pomocník“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: **250.000,- Kč**

- Projekt byl zaměřen na zlepšení zdravotního stavu romského etnika s akcentem na dětskou populaci. Realizace projektu byla zaměřena na aktivní spolupráci romské komunity. Projekt navazoval na pilotní projekt Vítkovické nemocnice a. s. – na projekt zdravotního asistenta, který na tamním dětském oddělení pracoval od roku 2002 do roku 2007 - od roku 2006 jako ZSP) a na první rok realizace činnosti ZSP v režii o.s. CENTROM.

2. Projekty finančně podpořené z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí:

„MPSV – Podpora sociálních služeb s regionální – místní působností Moravskoslezský kraj”

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: 2. 750.000,- Kč

- Poskytnuté finanční prostředky byly použity na dofinancování následujících projektů:
 - 1) NP centrum dětí a mládeže Sirotčí 45
 - 2) Rodinná resocializace s využitím sociálního bydlení jako motivačního prvku
 - 3) Rodinná resocializace – provoz specializované mateřinky
 - 4) Poradenství se zaměřením na osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností

„Úřad Rady vlády ČR – Multiplikace příkladů dobré praxe CENTROM“

Doba realizace projektu: leden 2009 – prosinec 2009

Dotace: 1.200.000,- Kč

- Základní ideou projektu bylo napomoci k sociální integraci romských komunit vyloučených oblastí Ostravy prostřednictvím eliminace sociopatogenního jednání a korekcí vadných návyků u dospělé části populace a současného systematického, kontinuálního a komplexního výchovného působení na generaci nastupujících
- Podstatou projektu bylo:
 - 1) v oblasti kolem ul. Sirotků ve Vítkovicích udržení celého stávajícího rozsahu a spektra stávajících resocializačních aktivit.
 - 2) v oblasti kolem Pátovy ul. v Radvanicích taktéž udržení rozsahu a spektra stávajících resocializačních aktivit
 - 3) v hraniční oblasti Vítkovic a Moravské Ostravy spadající do katastru Moravské Ostravy rozšíření stávajících aktivit
 - 4) v oblasti Slezské Ostravy udržení rozsahu preventivních terénních programů

3. Projekty finančně podpořené z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

„Sloučení odbornosti TP a ZSP“

Doba realizace projektu: červen 2009 - listopad 2010

Dotace: 4. 125.965,82- Kč

- Cílem projektu bylo zkoncipování a akreditace nového rozšiřujícího kurzu, posílení kompetencí terénních pracovníků – romských asistentů o kompetence zdravotně sociálního pomocníka v akreditovaném rozšiřujícím specializačním kurzu a vytvoření podmínek pro budoucí spolupráci těchto pracovníků s personálem zdravotnických zařízení prostřednictvím cílené publicity projektu a jeho výstupů u odborné veřejnosti.

- Primární cílovou skupinou byli terénní pracovníci – romští asistenti (pracovníci v sociálních službách) a jejich zaměstnavatelé – poskytovatelé služeb ve vyloučených lokalitách, a to z vybraných 5ti krajů.
- V roce 2009 začaly probíhat 2 kurzy, a to v Ostravě a Olomouci. Cílová skupina byla vzdělávána v rozšiřujícím specializačním kurzu ZSP.
- V rámci publicity byl projekt zaměřen na informovanost (jednorázové proškolení) zdravotnického personálu, jehož součinnost je základní podmínkou úspěšné realizace činnosti ZSP v lokalitách.

Sociální služby

1. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)

V rámci registrace na Krajském úřadě byla tato služba rozdělena na dva dílčí samostatně registrované celky:

A) specializovaná mateřinka

B) bydlení s doprovodným sociálním programem

2. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (§ 62)

3. Sociální poradenství (§37)

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Specializovaná mateřinka

Jedná se o výchovně vzdělávací zařízení pro děti od 3 do 7 let podporující rozvoj rozumových, verbálních i neverbálních dovedností, preferující individuální přístup s přihlédnutím k rodinnému sociálnímu zázemí a k věkovému složení kolektivu. Podporuje rozvoj základních hygienických návyků, základů společenského chování, návyky pobytu v kolektivu a dává každému dítěti možnost seberealizace.

Cíle

Účelem služby je především eliminace a předcházení základního hendikepu romských dětí – hendikepu nezpůsobilosti absolvovat základní školu z jiných než intelektových důvodů (sociální nezpůsobilost, jazyková bariéra, apod.).

Fungování služby

Specializovaná mateřinka byla otevřena v pracovní dny od 7:00 do 12:30 hodin. Zařízení fungovalo nepřetržitě po celý rok včetně letních prázdnin, pouze v měsíci září bylo zavřeno 1 den z důvodu školení pracovníků a v období vánočních svátků 4 dny. Během roku bylo zapsáno 45 dětí, průměrně docházelo 6 dětí denně (viz tabulka č.1). Jednalo se především o děti z Jeremenkovy osady a ulice Sirotčí z Ostravy - Vítkovic. V měsíci září začaly 3 děti, které doposud docházely do specializované mateřinky, navštěvovat základní školu. Dvě z nich si v prvním ročníku povinné školní docházky vedou výborně, škola je baví a učitelé si je chválí. Třetí dítě bude pravděpodobně přeřazeno do speciální základní školy.

Děti v mateřince využívají dvě místnosti, tzv. malou hernu a třídu mateřinky. Malá herna je vybavena stoly a židlemi, které svými rozměry odpovídají dětským proporcím, a které byly v rámci obnovy zařízení mateřinky zakoupeny v roce 2009. Třída mateřinky je zařízena vkusným nábytkem, který byl vyroben zvláště pro tento účel. Součástí nábytku je i speciální kuchyňská linka upravená pro děti. Pro hru dětí jsou využívány převážně dřevěné hračky určené pro rozvoj smyslového vnímání, motoriky a obratnosti, které dětem věnovala Heřmanická věznice. Mateřinka je nadstandardně vybavena množstvím hraček, knih a doplňků.

Samotná výchovně-vzdělávací činnost probíhala za podpory vhodných pomůcek celé dopoledne. Již při příchodu se děti učily základním kulturně společenským návykům – pozdravit, přivítat se, přezout, rozloučit s rodiči, o vše požádat, poděkovat, vzájemně se omluvit, pomoci sobě navzájem.

Vzdělávací činnost probíhala většinou skupinově. Vedoucí pedagožka si na každý týden připravila jedno stěžejní téma, které pak s dětmi hravou formou v průběhu celého týdne „probírala“ v podobě cvičení, her, povídaní, písniček apod. Děti se tak spontánně učily např. upevňovat barvy, číselnou řadu do 10, předložky, výslovnost říkankami, písniemi, učily se

tanečky. Poznávaly části svého těla, smysly, domácí a hospodářská zvířata, roční období. Získávaly poznatky o dopravě a chování chodců, jak se chovat v dopravních prostředcích. Pedagogičtí pracovníci četli dětem pohádky, jednoduché umí děti také zahrát. Děti se učily a rozvíjely slovní zásobu českého i romského jazyka. Děti denně cvičily obratnost na jednoduchých náradích, cvičily s náčiním – míče, aj., učily se základním názvoslovím – zástup, řada, klek, sed, apod.

Děti již umí řadu pohybových her, rády kreslí, učí se zacházet s nůžkami při dodržování zásad bezpečnosti. Malují, skládají, lepí, procvičují jemnou motoriku – navlékání korálků, cvičí grafomotoriku. Předškolní děti získávají základy psaní do sešitů, poznávají hlásku na začátku svého jména (někteří umí vyhledat i písmena), dělí slova na slabiky.

Tabulka č.1 Návštěvnost specializované mateřinky v r.2009

	Specializovaná mateřinka				
	Zapsáno		Počet návštěv	Průměr za den	Provozní dny
	chlapci	divky			
leden	18		137	7	20
	7	11			
únor	16		143	7	20
	6	10			
březen	16		142	6	22
	6	10			
duben	17		113	5	21
	6	11			
květen	16		110	6	19
	6	10			
červen	16		94	4	22
	6	10			
červenec	30*		86	4	22
	12	18			
srpen	21		132	6	21
	7	14			
září	20		140	7	19
	8	12			
říjen	17		145	7	21
	6	11			
listopad	17		105	5	20
	6	11			
prosinec	17		155	9	17
	5	12			
CELKEM	45		1502	6	246
	17	28			

*Jelikož o letních prázdninách došlo k přechodnému snížení počtu „stálých“ návštěvníků specializované mateřinky, byly k návštěvě pozvány děti, které do zařízení dosud nechodily. Děti i jejich rodiče se tak seznámili s chodem zařízení a možnostmi, které nabízí. Z toho důvodu je počet zapsaných dětí v letních měsících vyšší.

V rámci mimořádných aktivit proběhlo:

Návštěva loutkového divadla

V únoru navštívily děti v doprovodu pracovníků specializované mateřinky divadelní představení s názvem Jak švec Dratvička vysvobodil princeznu.

Radostné dopoledne

U příležitosti dne dětí připravily pracovníky specializované mateřinky pro děti dopoledne plné her a soutěží. Všechny děti byly odměněny balíčky se sladkostmi a drobnými hračkami.

Hurá do školy

V poslední srpnový den v prostorách před provozovnou organizace CENTROM proběhla akce "Hurá do školy", na které se děti z lokality mohly rozloučit s letními prázdninami. Pro každého z příchodících bylo připraveno občerstvení a možnost zúčastnit se her a soutěží. Tato akce proběhla díky finančnímu daru Úřadu městského obvodu Vítkovice.

Mikulášská besídka

V prosinci se konala Mikulášská besídka, na které děti z mateřinky měly možnost svým rodičům předvést písničky a tance, které v průběhu roku nacvičily. Ve druhé části besídky za dětmi přišel Mikuláš s andělem, kteří děti odměnili krásnými balíčky plnými hraček, sladkostí a ovoce.

Blíží se Vánoce

Před Vánoci Úřad městského obvodu Vítkovice uspořádal zábavné odpoledne, které proběhlo ve velké herně o.s. CENTROM a zúčastnily se jej jak děti z mateřinky, tak návštěvníci komunitního centra.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Bydlení s doprovodným sociálním programem

Základem projektu je budování 2. stupně bydlení¹ pro rodiny s dětmi, následná práce s celou rodinou a její aktivizování k využití nabízených služeb. Naší strategií je nejen poskytnout na přechodnou dobu klientům bydlení, ale provázat ho s celkovým resocializačním procesem, udržet určitou míru vlivu na klienty i poté, co je základní resocializační cyklus ukončen, a klienti přechází do nájemního bydlení. Jde o to, napomoci klientům žít ve skupině, napomoci k vytvoření hodnot, mezi které kvalita bydlení patří, poskytnout dobrý příklad jak si bydlení udržet a jakým způsobem hradit nájemné včetně souvisejících služeb. Této strategii odpovídá i skutečnost, že si klienti náklady spojené s bydlením hradí v plné výši sami.

Cíl projektu

Cílem projektu je dosáhnout změny chování cílové skupiny klientů, mimo jiné i ve vztahu k využití finančních zdrojů pro potřeby rodiny, a tím napomoci k vymanění rodiny ze sociální exkluze, včetně návratu k bydlení s nájemní smlouvou. U klientů bydlících v bytech s nájemní smlouvou pak předejít ztrátě tohoto bydlení v důsledku neplatičství.

Součástí projektu jsou ambulantní sociální programy, výchovné a vzdělávací aktivity (kurzy), které patří k motivačním prvkům s cílem aktivizovat uživatele pro řešení a spolupráci ohledně stabilizace své situace a hledání následného – vyššího stupně bydlení (v ideálním případě s vlastní nájemní smlouvou). Účast v doprovodných programech je pro uživatele povinná. Jedná se o kurz údržbářských a zednických prací vedený profesionálem, ve kterém se uživatelé učí drobným opravám a aktivně se podílejí na správě bytů a okolí svého bydliště. Další motivační aktivitou je kurz hospodárného vaření a zdravé výživy pro ženy - matky.

Klienty pro zařazení do programu bydlení vybírá na návrh místně příslušného odboru sociálních věcí (OSV) městského obvodu (MO) nebo sociálního či terénního pracovníka organizace tzv. poradní sbor, složený ze zástupců naší organizace, místně příslušného OSV a romského poradce Magistrátu města Ostravy.

Součástí projektu byla rovněž terénní práce zacílená na prevenci bezdomovectví - prevenci ztráty nájemního bydlení u uživatelů (rodin s dětmi), bydlících dosud v nájemních bytech. Po celý rok 2009 probíhala terénní sociální práce v úzké spolupráci se zástupci sociálního odborů v obvodech Radvanice a Bartovice, Vítkovice a Slezská Ostrava (lokality

¹ 3.stupeň – ubytovny, 2.stupeň – bydlení s podnájemní smlouvou a kontraktem na sociální program, 1.stupeň – bydlení s asistencí pracovníka v soc.sloužbách (bez doprovodného soc.programu), případně bydlení s vlastní nájemní smlouvou

Kunčičky). Tato služba rovněž zahrnovala terénní práci, kterou poskytovali terénní pracovníci v oblasti ulic Sirotčí – Jeremenkova osada a vztahovala se mimo jiné i ke klientům programu bydlení s doprovodným sociálním programem.

Získání bytů do pronájmu (vývoj):

2005

10 bytových jednotek na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

2007

5 bytových jednotek na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

5 bytových jednotek na ul. Pátova v Ostravě – Radvanicích

1 bytová jednotka na ul. Karoliny Světlé v Ostravě – Přívoze

2008

1 bytová jednotka na ul. Sirotčí v Ostravě – Vítkovicích

2 bytové jednotky na ul. Pátova v Ostravě – Radvanicích

1 bytová jednotka na ul. Karoliny Světlé v Ostravě – Přívoze

2009

4 bytové jednotky na ul. Pátova v Ostravě – Radvanicích

4 bytové jednotky na ul. Válcovní v Moravské Ostravě a Přívoze

V roce 2009 byl Úřadu městského obvodu Ostrava – Vítkovice vrácen jeden z bytů na ul. Sirotčí, důvodem byla plánovaná rekonstrukce domu, v němž se byt nachází. Rodina žijící v tomto bytě získala byt s nájemní smlouvou a posunula se tak do bydlení 1. stupně.

K naplnění podstaty projektu byla nutná spolupráce naší organizace s místními samosprávami a s privátním sektorem. Oba předpoklady byly v roce 2009 naplňovány a prohlubovány.

Celkem bylo v roce 2009 do programu zařazeno 11 nových rodin – 8 z nich se nastěhovalo do bytů, které organizace v tomto roce nově získala, a zbývající 3 vystřídaly podnájemníky, kteří svou účast v programu ukončili z důvodu porušování povinností stanovených podnájemní smlouvou a jejími dodatky.

Tabulka č.2 Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v roce 2009

MĚSTSKÝ OBVOD	Nové bytové jednotky r.2009	Celkem bytových jednotek
Vítkovice	0	15
Radvanice a Bartovice	4	11
Moravská Ostrava a Přívoz	4	6
CELKEM	8	32

Doprovodný sociální program

Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy:

Ve Vítkovicích začal kurz probíhat pravidelně poloviny měsíce března pod vedením lektorky p. Lebicové, která je zároveň zaměstnána jako terénní pracovníce organizace. Klientky byly rozděleny do dvou skupin, přičemž každá skupina se kurzu účastnila jednou za 14 dní. Každý kurz byl zaměřen na určité téma spojené s následným vařením pokrmu. Lektorka rozebrala některou konkrétní složku potravy, její vhodnost, případně škodlivost ve stravě, upozornila, které potraviny tuto složku obsahují. Témata jednotlivých kurzů byla volena s přihlédnutím ke konkrétním požadavkům klientek. Klientky po skončení vaření obdržely materiály s uvedením receptu jídla, které připravovaly a s informacemi o probírané složce potravy. Celkem se kurz ve Vítkovicích konal 34x a účastnilo se ho 12 klientek.

V Ostravě - Radvanicích začal Kurz hospodárného vaření a zdravé výživy probíhat rovněž v měsíci březnu, a to v prostorách Komunitního centra o.s. Společně - Jekhetane na Pátově ulici, ve kterém je k dispozici kuchyňský kout s příslušenstvím. Lektorkou kurzu byla p. Šedivá, která je zároveň terénní pracovnící v lokalitě Ostrava – Radvanice. Kurzu se během roku účastnilo 11 klientek programu Bydlení s doprovodným sociálním programem.

V říjnu roku 2009 byly klientky vyzvány k vyplnění krátkého anonymního hodnotícího dotazníku. Šetření se zúčastnilo 19 klientek, z jejich odpovědí vyplynulo, že kurz převážná většina z nich hodnotí jako přínosný a užitečný.

Kurz údržbářských a zednických prací:

Tento kurz probíhal nepravidelně dle potřeby v Ostravě – Radvanicích i v Ostravě – Vítkovicích. Lektorem byl p. Smieja, který je zároveň zaměstnán jako údržbář organizace. Náplň kurzu se sestávala zejména z oprav a úprav v bytech zahrnutých do programu Bydlení s

doprovodným sociálním programem. Součástí kurzu bylo rovněž provádění úklidu kolem domu, kterého se mohly účastnit i ženy s dětmi. Celkem se kurz uskutečnil 14x a zúčastnilo se ho 21 klientů.

Výchovné kurzy pro děti:

V době, kdy probíhal kurz vaření, zajišťovala v nízkoprahovém zařízení ve Vítkovicích kvalifikovaná pracovníce pro děti klientek zajímavou a smysluplnou činnost, adekvátní jejich věku. Většina činností byla zaměřena na rozvoj jemné motoriky, výtvarné a rukodělné aktivity. Během kurzů si lektorka s dětmi povídala a hrála, s cílem rozvíjet u dětí empatické schopnosti a spolupráci ve skupině. V Radvanicích byly během kurzu přítomny také děti klientek, mohly využívat prostory nízkoprahového centra na ul. Pátova.

Terénní práce

Terénní práce probíhala ve čtyřech městských obvodech Ostravy a byla prioritně zaměřena na prevenci ztráty bydlení u romských rodin. Práci do listopadu roku 2009 vykonávalo 6 kvalifikovaných terénních pracovníků - 2 v městském obvodu Radvanice (lokalita Trnkovec a Lipina), 3 v městském obvodu Vítkovice (jedna z těchto pracovníček se orientuje převážně na práci s rodinami zařazenými do Bydlení s doprovodným sociálním programem a do její působnosti patří také dvě rodiny z Ostravy - Přívozu) a 1 v městském obvodu Slezská Ostrava. V listopadu se počet terénních pracovníků zvýšil na 7, nově přijatá zaměstnankyně se do konce roku zaučovala se zkušenými terénními pracovníky.

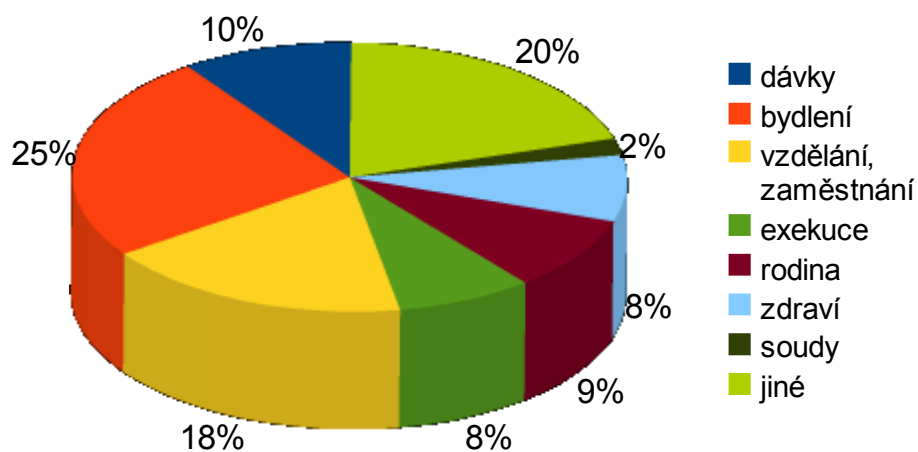
Klientelu v dané lokalitě kontaktovali terénní pracovníci na základě své znalosti prostředí a v součinnosti s místně příslušným OSV a romskými poradci daného MO. Základní sociální poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, zájmů a obstarání osobních záležitostí byla klientům poskytována v jejich přirozeném prostředí (v bytech, na ulici). Další sociální poradenství a sociálně terapeutické služby poskytoval v případě potřeby kvalifikovaný sociální pracovník, který je současně koordinátorem terénních pracovníků. Terénní pracovníci si vedli terénní deníky a kontaktní knihy, do nichž denně zaznamenávali čas kontaktu s klientem, průběh kontaktu a stručný popis sociálních zakázek, které řešili. Všichni pracovníci podstupovali pravidelnou supervizi (cca 1x měsíčně s externím supervizorem), 1x týdně se účastnili porad terénního týmu.

Během roku 2009 pracovali terénní pracovníci s celkem 616 klienty. Jak ukazují následující grafy, nejčastěji bylo klientům poskytnuto základní sociální poradenství, které tvoří téměř jednu čtvrtinu všech činností realizovaných v rámci terénní práce. Pokud jde o řešenou problematiku, nejčastěji řešenou oblastí zůstalo i v roce 2009 bydlení. Přehled řešené problematiky a poskytnutých činností spolu s četností jejich výskytu lze vidět v grafech na následující straně.

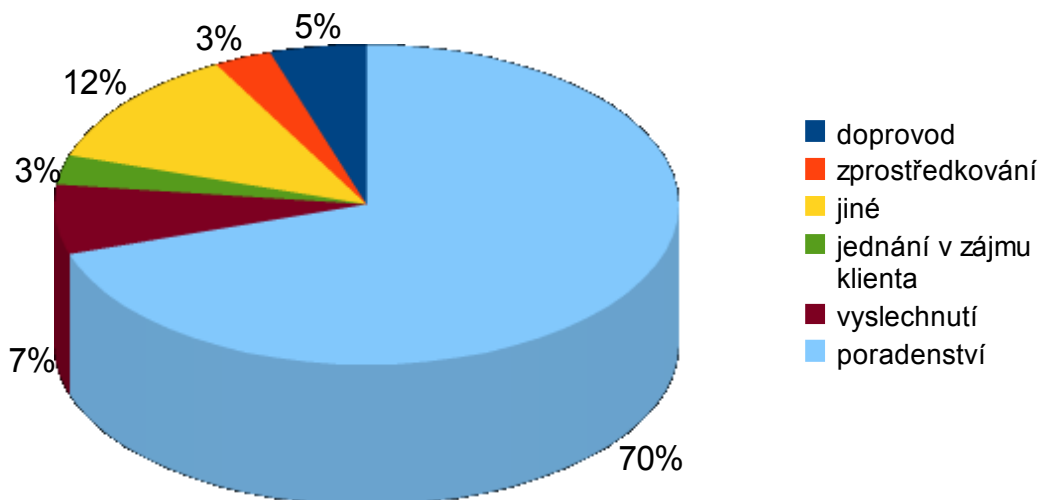
Tabulka č.3 Přehled kontaktů a klientů terénních pracovníků v roce 2009

1. kontakt	364
Počet kontaktů	3406
Počet intervencí	2213
Počet klientů	616

Graf č. 1 Přehled četnosti řešení jednotlivých okruhů problémů – terénní pracovníci 2009

Graf č. 2 Přehled činností terénních pracovníků v roce 2009

Zdravotně sociální pomocník

Zdravotně sociální pomocník začal v o. s. CENTROM působit v lednu roku 2008. Projekt navázal na pilotní projekt Vítkovické nemocnice a. s., v rámci kterého zdravotní asistent na tamním dětském oddělení působil od roku 2002 do roku 2007. V roce 2009 pokračoval v činnosti na výše uvedeném oddělení. Jeho práce se řídila harmonogramem, který zahrnoval jak práci na dětském středisku, tak také práci v terénu – tedy přímo v rodinách klientů. Lze říci, že práce na středisku tvořila přibližně 75% pracovní doby zdravotně sociálního pomocníka, práce v terénu zbývajících 25%.

Hlavním cílem bylo zlepšení zdravotního stavu romské populace, zvýšení zdravotní informovanosti a zlepšení přístupu této populace k ochraně vlastního zdraví. Úkolem zdravotně sociálního pracovníka bylo zejména:

1. Ve spolupráci s obvodním lékařem zlepšovat komunikační bariéru a eliminovat určitou nedůvěru k nabízené zdravotní péči. Zdravotně sociální pomocník představuje jakýsi spojovací článek mezi klientem, lékařem a zdravotní sestrou. Jeho činnost má vést k usnadnění komunikace mezi zdravotníky a jejich pacienty.
2. Poskytovat základní sociální poradenství.
3. Aktivně se podílet na zvýšení proočkovanosti romské populace – přímo kontaktovat cílovou skupinu, šířit zdravotní osvětu a nabízet doprovod.
4. Provádět edukaci v oblasti zdravotní prevence, podávat léky, kontrolovat dodržování léčebného režimu.
5. Zlepšovat přístup cílové skupiny k zdravotní péči – zprostředkovávat a nasmlouvat lékaře klientům, kteří lékaře z jakéhokoliv důvodu nemají.
6. Spolupracovat se základními školami, asistenty pedagoga a terénními pracovníky dané lokality – např. připravovat besedy se žáky základních škol.
7. Poskytovat klientům doprovod na lékařská vyšetření.

Na dětském středisku se zdravotně sociální pomocník věnoval administrativní činnosti, dezinfekci ploch a přípravě ordinace, poskytoval asistenci při odběrech, komunikoval s pacienty v čekárně, pomáhal při preventivních kontrolách a asistoval při kontrole zraku, sluchu a při očkování dětí.

Tabulka č. 4 – počet klientů a kontaktů zdravotně sociálního pomocníka

	klienti	kontakty
leden	35	42
únor	55	72
březen	48	76
duben	56	76
květen	52	58
červen	63	89
červene	71	101
srpen	94	125
září	67	93
říjen	114	165
listopad	95	74
prosinec	69	89
CELKE	408	1060

Přítomnost zdravotně sociálního pomocníka na dětském středisku se setkala s velice kladným ohlasem jak lékařů a zdravotnického personálu, tak klientů. Velkým přínosem je zlepšení informovanosti klientů o zdravotních rizicích a zvýšení jejich motivace k péči o zdraví a k využívání zdravotnických služeb. Toto pozitivní hodnocení činnosti zdravotně sociálního pomocníka zdravotnickými odborníky i veřejností bylo jedním z důvodů realizace projektu „Sloučení odbornosti TP a ZSP“ (viz kapitola Přehled projektů realizovaných v roce 2009).

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Vítkovice

V městské části Ostrava – Vítkovice organizace k 31. 12. 2009 provozovala 15 bytů. Oproti předchozímu roku se počet snížil o jednu bytovou jednotku. Jedná se o byt na ulici Sirotky 39A. V domě, v němž se byt nachází, provede jeho majitel (ÚMOB Vítkovice) celkovou rekonstrukci, a proto bylo nutné, aby se rodiny žijící v tomto domě přestěhovaly. Rodina, která obývala byt ve výše uvedeném domě, v říjnu získala byt s nájemní smlouvou a ukončila tak svou účast v programu.

Organizace tak k 31. 12. 2009 provozovala v Ostravě – Vítkovicích na ulici Sirotky 10 bytů v domě č. 45, 3 byty v domě č. 43 a 2 byty v domě č. 41A. Kromě výše uvedené rodiny, která získala bydlení s nájemní smlouvou, odešla z programu poskytovaného v Ostravě – Vítkovicích pouze jedna další rodina, které nebyla prodloužena podnájemní smlouva z

důvodu nedodržování pravidel programu a neplatičství. Do uvolněného bytu se nastěhovala mladá rodina – druh s družkou a třemi nezletilými dětmi.

Klienty v programu Bydlení s doprovodným sociálním programem v Ostravě – Vítkovicích k 31.12. 2009 tvořilo 13 úplných rodin (muž se ženou jako manželé nebo druh s družkou) s jedním až sedmi dětmi a 2 rodiny neúplné (osamělé matky: jedna matka s jedním dítětem a jedna matka se třemi dětmi). Většinu uživatelů tvoří klienti hlásící se k romské národnosti, v jednom případě jde o smíšenou rodinu a v jednom o rodinu neromskou (osamělá matka s jedním dítětem).

Ve Vítkovicích bylo do programu k 31.12.2009 zařazeno 71 osob, z toho 44 dětí.

V obvodu Ostrava–Vítkovice pracovali od začátku roku tři terénní pracovníci. Jeden z nich pracoval především s klienty zařazenými v programu bydlení doprovodným sociálním programem, zbývající dva se pak orientovali převážně na práci v rodinách ohrožených ztrátou nájemního bydlení.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Radvanice a Bartovice

V městské části Ostrava – Radvanice bylo bydlení s doprovodným sociálním programem k 31.12. realizováno celkem v jedenácti bytech ve třech domech na ulici Pátova. 4 z těchto bytů jsme od MO Radvanice a Bartovice získali do pronájmu v průběhu roku 2009. Všechny byty jsou velikosti 1+1 a nacházejí se v domech č. 2 (4 bytové jednotky), 4 (5 bytových jednotek) a 6 (2 bytové jednotky).

Do bytů po celý rok pravidelně docházela terénní pracovníce o.s. CENTROM, která s rodinami pracovala na definování sociálních zakázek a prováděla výběr nájmu. Klienty v programu Bydlení s doprovodným sociálním programem v Ostravě – Radvanicích k 31.12. 2009 tvořilo 8 úplných rodin (muž se ženou jako manželé nebo druh s družkou) s jedním až čtyřmi dětmi a 3 rodiny neúplné (osamělé matky s dětmi). V průběhu roku z programu odešla jedna rodina; důvodem bylo dlouhodobé neplatičství, nedodržování podmínek stanovených smlouvou a jejími přílohami a nespolupráce s pracovníky organizace.

Počet osob zařazených v MO Radvanice do programu k 31.12.2009 činil 36, z toho bylo 17 dětí.

V obvodu Radvanice a Bartovice v roce 2009 působili dva terénní pracovníci, jeden v lokalitě Lipina, druhý v lokalitě Trnkovec (ten současně pracoval s rodinami zařazenými do projektu Bydlení; viz výše).

V roce 2009 pokračovala spolupráce s NNO Společně-Jekhetane o.s. především v rámci realizace ambulantních programů a výchovně-vzdělávacích aktivit. V prostorách KC na ul. Pátova se od března pravidelně konaly Kurzy hospodárného vaření a zdravé výživy určené ženám zařazeným do projektu.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

V domě soukromého majitele na adrese K. Světlé 12 v Ostravě – Přívoze jsme v roce 2009 provozovali pro klienty bydlení s doprovodným sociálním programem 2 byty. Na počátku roku byly oba byty obsazeny osamělými matkami s dětmi. Z důvodu dlouhodobé nespokojenosti jedné z těchto rodin s organizací a opakovaného neplacení nájemného a poplatků za služby však v průběhu měsíce ledna byla její účast v programu ukončena. Tuto rodinu v programu nahradila úplná rodina se třemi dětmi.

Na základě předchozích četných a pravidelných jednání se zástupci Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz byly organizaci v závěru roku 2009 přiděleny do pronájmu 4 byty na ulici Válcovní 50. Tyto byty byly v polovině měsíce prosince obsazeny třemi úplnými a jednou neúplnou rodinou s dětmi.

Počet osob zařazených v MO Radvanice do programu k 31.12.2009 činil 25, z toho bylo 14 dětí.

V obvodu Moravská Ostrava a Přívoz v roce 2009 působili dva terénní pracovníci, jeden od počátku roku na ul. K. Světlé a druhý od prosince na ul. Válcovní.

Realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem v městském obvodu Slezská Ostrava

V tomto obvodu po dohodě a ve spolupráci s romským asistentem ÚMOB Slezská Ostrava působila jedna terénní pracovnice, a to především v lokalitě Kunčičky. Bydlení s doprovodným sociálním programem nebylo v tomto městském obvodu naší organizací realizováno.

Tabulka č. 5 Program Bydlení s doprovodným sociálním programem /k 31.12. 2009/

Městský obvod	Počet bytů	Počet klientů / z toho dětí
Vítkovice	15	71 / 44
Radvanice a Bartovice	11	36 / 17
Moravská Ostrava a Přívoz	6	25 / 14
CELKEM	32	132/75

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NP centrum) usiluje o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu dětí a mladých lidí ve věku od 6 do 26 let, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Snažíme se předcházet sociálnímu vyloučení našich klientů, a to poskytováním informací, odborné pomoci a podpory a nabídkou velkého množství alternativ kvalitního trávení volného času.

Služba je poskytována bezplatně, využívat ji může výše uvedená skupina klientů bez rozdílu pohlaví, národnosti, víry, mateřského jazyka a ekonomické situace. Každý z nich je respektován jako rovnocenný partner se všemi právy a povinnostmi.

Mezi hlavní cíle patří zejména:

- podchycení přirozených vloh dětí a jejich rozvoj
- vytváření vědomí vlastních schopností a vlastní hodnoty jako předpokladu společenské integrace
- korekce nežádoucích sociálních návyků
- prevence sociopatogenních jevů (drogy, gamblerství, pouliční kriminalita)
- vytváření pozitivního vztahu k vědomostem a dovednostem

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se nachází na ulici Sirotků 45 v Ostravě - Vítkovicích. Děti a mladí lidé sem v roce 2009 mohli přijít každý všední den v čase od 14:00 do 18:00 hod. Nízkoprahové centrum je tvořeno čtyřmi místnostmi – velkou hernou, malou hernou, počítačovou učebnou a kuchyňkou. Návštěvníkům je zde k dispozici množství výtvarných pomůcek, plazmová televize, DVD přehrávač, CD přehrávač, několik desítek CD a DVD nosičů s moderní hudbou, filmy, pohádkami a písničkami pro děti. Návštěvníci zde mohou využít také dalšího vybavení, které zahrnuje například magnetické šipky, stolní fotbal a stůl na stolní tenis.

V prvních měsících roku 2009 probíhal provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež podobným způsobem jako v roce 2008 – dětem bylo nabízeno množství zájmových kroužků a aktivit, mezi které patřily následující:

Doučování

Zatímco v roce 2008 byl důraz kladen především na doučování žáků 1. - 3. třídy základní školy, v roce 2009 jsme své zaměření rozšířili také na žáky 4. a 5. tříd. V tomto roce byla také významně prohloubena vzájemná spolupráce mezi pracovníky organizace, rodiči dětí, pedagogickými asistenty, třídními učiteli, řediteli škol a případně dalšími osobami či institucemi zainteresovanými do procesu vzdělávání dětí navštěvujících komunitní centrum. Výsledkem tohoto síťování by mělo být především dosažení co nejvyššího procenta školní

úspěšnosti dětí, které nastupují do 1. ročníku základní školy a eliminace základního handicapu romských dětí – tedy nezpůsobilosti absolvovat základní školu z jiných než intelektových důvodů. Organizace tak v průběhu roku intenzivně spolupracovala především se základními školami Březinova, Šalounova a Rostislavova a Pedagogicko-psychologickou poradnou Kpt. Vajdy.

Samotné doučování v roce 2009 probíhalo individuální i skupinovou formou. Největší zájem byl opět o doučování látky z českého a anglického jazyka a matematiky. Do doučování se kromě stálých zaměstnanců a externích spolupracovníků v roce 2009 zapojili také dobrovolníci pracující v občanském sdružení S.T.O.P. a studenti, kteří v organizaci vykonávali odbornou praxi. Aktivity se pravidelně účastnilo 26 dětí.

Stolní tenis

Stolní tenis byl na počátku roku 2009 nabízen jako samostatná aktivita. Účastnili se jí nejčastěji chlapci ve věku 10 – 13 let.

Výtvarný kroužek

Ve výtvarném kroužku děti mohly pomocí řady výtvarných technik za využití rozmanitých výtvarných pomůcek tvořit obrázky a výrobky, kterými posléze vyzdobily prostory nízkoprahového zařízení nebo svých domovů.

PC učebna

Hraní her a vyhledávání informací na Internetu patřilo i v loňském roce mezi velmi oblíbené činnosti našich uživatelů. Zájemci se mohli kromě zábavy také učit pracovat s počítačem pod dohledem vyškoleného pracovníka.

Besední kroužek

Účelem tohoto kroužku bylo hovořit s dětmi na témata, která je zajímají. Za příznivého počasí probíhal kroužek venku, v zimě nebo za špatného počasí potom v prostorách nízkoprahového centra. Účastníci sami rozhodovali, o čem chtějí hovořit.

Pěvecký kroužek

V pěveckém kroužku mohly děti rozvíjet své hudební nadání – zazpívaly si za doprovodu kytary, učily se při zpěvu samy doprovázet hrou na hudební nástroje a rozvíjely svůj cit pro rytmus.

Volná aktivita

Děti, které neměly zájem účastnit se výše uvedených aktivit, mohly do komunitního centra v době jeho provozu kdykoliv přijít a pod dohledem pracovníka se věnovat činnosti, kterou si samy vybraly. Jednalo se nejčastěji o sledování filmů na DVD, poslech hudby, hraní společenských her apod.

V souvislosti se změnami na pozici vedoucího komunitního centra v květnu roku 2009 přestala probíhat většina uvedených kroužků. Důraz byl kladen především na zefektivnění činnosti komunitního centra, umožnění docházky co největšímu počtu dětí a přizpůsobení probíhajících aktivit jejich zájmu. Činnosti, které v minulosti byly náplní jednotlivých kroužků, však neprestaly fungovat zcela – např. výtvarným činnostem se děti dále věnovaly v rámci „volné aktivity“. Současně každodenně probíhalo doučování, které je velice žádanou službou a bylo tak poskytováno v průběhu celého roku. Počítačová učebna, která je mezi

návštěvníky velice oblíbená, byla využívána také po celý rok, od srpna se však její provoz řídil rozpisem, který umožnil spravedlivější přístup k této aktivitě pro všechny zájemce.

Pracovníci komunitního centra se v roce 2009 z důvodu zapojení organizace do projektu Podpora a rozvoj služeb sociální prevence v Moravskoslezském kraji více zaměřili na individuální práci s některými návštěvníky komunitního centra. V průběhu celého roku tak probíhaly schůzky s klienty ve věku 15 – 26 let, které měly spíše poradenský charakter. Celkem se uskutečnilo 60 intervencí, řešená problematika se týkala především rodiny, financí a dluhů, klienti se na pracovníky obraceli také s problémy týkajícími se studia, zaměstnání, či drogové závislosti.

Celkový počet všech kontaktů evidovaných v rámci provozu komunitního centra v roce 2009 činí 15610. Zařízení navštívilo v průběhu roku 78 dětí.

Mimo výše uvedené pravidelně probíhající aktivity se uskutečnilo několik jednorázových akcí:

Turnaj v šipkách

V dubnu roku 2009 proběhl v prostorech před komunitním centrem turnaj v šipkách, kterého se zúčastnilo téměř 40 dětí.

Ukázka výcviku psů

Při této akci měly děti možnost sledovat, jak probíhá výcvik canisterapeutických psů. Akce se zúčastnilo 30 návštěvníků komunitního centra.

Návštěva lanového centra v Landeckém parku

V květnu strávily děti v doprovodu pracovníků komunitního centra sportovní odpoledne v „Lanek parku“.

Fotbalový turnaj

Jedno z červnových odpolední strávili klienti komunitního centra na fotbalovém turnaji, který proběhl na louce poblíž komunitního centra.

Zahájení prázdnin

První červencový den se uskutečnilo zábavné odpoledne, při kterém děti z komunitního centra přivítaly prázdniny.

Hurá do školy

V poslední srpnový den v prostorách před provozovnou organizace CENTROM proběhla akce "Hurá do školy", na které se děti z lokality mohly rozloučit s letními prázdninami. Pro každého z příchozích bylo připraveno občerstvení a možnost zúčastnit se her a soutěží. Tato akce proběhla díky finančnímu daru Úřadu městského obvodu Vítkovice.

Mikulášská besídka

V prosinci se konala Mikulášská besídka, která do nízkoprahového centra přilákala mnoho dětí i jejich rodičů. Nejprve zhlédli program, který si pro ně připravili účastníci pěveckého a tanečního kroužku, a poté mělo každé dítě možnost za básničku či písničku dostat od Mikuláše, čerta nebo anděla balíček s hračkami, ovocem a sladkostmi.

Blíží se Vánoce

Před Vánoci Úřad městského obvodu Vítkovice uspořádal zábavné odpoledne, které proběhlo ve velké herně o.s. CENTROM a zúčastnily se jej jak děti z mateřinky, tak návštěvníci komunitního centra.

Kromě těchto jednorázových akcí v komunitním centru od měsíce října pravidelně jednou týdně probíhala diskotéka spojená se zpíváním karaoke.

Sociální poradenství

Posláním služby je zlepšení či alespoň zamezení zhoršování sociální situace jedince nebo skupiny osob. Poskytujeme přímou pomoc při řešení sociálních problémů zájemcům především z městské části Vítkovice. Poradenskou činností se cíleně zaměřujeme na příslušníky romského etnika, u nichž ve zvýšené míře dochází k sociálnímu vyloučení, jejich následné izolovanosti a s ní souvisejícím jevům, jako jsou snížená sociabilita, komunikační bariéry, problematické utváření sociálních vztahů s většinovou společností, sociálně patologické jevy apod.

Sociální poradenství poskytované občanským sdružením CENTROM zahrnuje:

1. základní sociální poradenství

Základní sociální poradenství poskytují pracovníci v sociálních službách, v praxi se jedná o naše terénní pracovníky, kteří podávají klientům informace v souladu s §3 vyhlášky č. 505/2006.

2. odborné sociální poradenství

Jedná se o krátkodobou službu, při které je uživateli poskytnuta základní podpora a informace umožňující řešení jeho situace. Poradenství je poskytováno formou osobních konzultací nebo telefonických rozhovorů. V souladu s § 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, se odborné sociální poradenství zaměřuje především na tři oblasti pomoci, a to sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Mezi základní cíle patří zejména:

- zvýšení právního a občanského vědomí, sociálních kompetencí a sociální mobility konkrétního klienta
- zlepšení informovanosti klienta
- zprostředkování služeb a aktivit, které jsou lokálně dostupné
- minimalizace rizik spojených se životem v sociálně znevýhodňujícím prostředí
- rozvíjení spolupráce s dalšími subjekty, které v lokalitě nabízejí služby nebo mohou jinak přispět k naplnění výše jmenovaných cílů služby

Konkrétní cíle vycházejí z typologie řešených zakázek, se kterými klienti přicházejí.

Odborné sociální poradenství bylo v roce 2009 poskytováno ambulantně v prostorách o.s. CENTROM vždy v pondělí a ve středu od 7:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00 hod. Po individuální telefonické či osobní domluvě se sociálním pracovníkem se uživatel služby mohl dostavit také mimo výše uvedené dny a hodiny.

Poradenství bylo poskytováno v prostorách kanceláře občanského sdružení CENTROM na ulici Sirotčí 45. Tato kancelář s možností bezbariérového přístupu je vybavena adekvátně poskytované službě a je řádně označena. Protože tuto kancelář sdílí více pracovníků a ne vždy bylo možné zajistit dostatečné soukromí, bývala v některých případech využita vedlejší kancelář, která je během provozních hodin poradenského centra zaměstnancům k dispozici. V několika výjimečných případech byla k poskytnutí služby odborného sociálního poradenství využita počítačová učebna nacházející se v prostorách Nízkoprahového centra pro děti a mládež, která je taktéž označena jako poradenské místo.

Při poskytování služby byl kladen důraz na individuální přístup. Při plánování a realizaci postupu práce s jednotlivcem jsme vždy vycházeli z jeho konkrétních potřeb, možností a schopností. Usilovali jsme o vytvoření optimálních podmínek pro správné rozhodnutí směřující ke zlepšení či vyřešení uživatelské situace, poskytovali jsme mu informace o možných variantách řešení situace a nastiňovali možné pozitivní i negativní důsledky jeho jednání; od uživatele jsme očekávali především aktivitu při rozhodování. Za velmi důležité považujeme zvolení přiměřené míry poskytované podpory. Snažili jsme se o citlivé zvážení uživatelské situace a následné nastavení přesně takové výše podpory, která ho motivovala k aktivitě při práci na jeho zakázce. Kromě individuálního přístupu patřily mezi základní principy odborného sociálního poradenství také objektivita a diskrétnost. Vždy jsme dodržovali zásady nestrannosti, pracovníci poradenského centra jsou vázáni mlčenlivostí, a to i po ukončení spolupráce s uživatelem. Vzhledem k osobní povaze problémů některých uživatelů služby existovala možnost anonymního poradenství, při kterém nebyly evidovány žádné identifikační údaje.

Počet poradenských setkání se v loňském roce pohyboval od 8 do 50 měsíčně, průměrně šlo o 31 setkání za měsíc. Počet osob, které poradenské místo navštívily, se pohyboval od 5 do 31 měsíčně, celkem se jednalo o 157 jednotlivců. Mezi uživateli převažovaly ženy, ty tvořily více než 2/3 všech klientů. Přesnější údaje ukazuje tabulka č. 6. Mírné snížení počtu klientů a kontaktů oproti údajům z roku 2008 je pouze zdánlivé. V roce 2009 se začaly v rámci sociálního poradenství rozlišovat kontakty a intervence, definice kontaktu se změnila, některá setkání s klientem, která v roce 2008 byla evidována jako kontakt, nebyla v roce 2009 vůbec sledována. Koncem roku navíc došlo ke změnám na pozici sociálního pracovníka a přestože se počet poradenských setkání přechodně snížil, poptávka klientů byla pokryta v rámci ostatních služeb poskytovaných organizací.

Tabulka č. 6 Návštěvnost poradenského místa o. s. CENTROM v roce 2009

	počet klientů	klienti - ženy	klienti - muži	počet kontaktů	Počet intervencí
leden	28	16	12	20	11
únor	27	15	12	22	23
březen	12	10	2	9	17
duben	24	16	8	17	16
květen	14	8	6	15	3
červen	23	17	6	17	16
červenec	17	13	4	17	15
srpen	31	28	3	31	19
září	25	18	7	21	20
říjen	14	10	4	11	6
listopad	24	20	4	34	0
prosinec	5	5	0	8	0
CELKEM	157	111	46	222	146

Kromě odborného sociálního poradenství o.s. CENTROM nabízelo v roce 2009 v místě poradenského centra možnost bezplatného kopírování dokumentů či využití telefonního přístroje k vyřízení záležitostí souvisejících se zakázkou uživatele. Naši klienti v minulém roce opět nejčastěji telefonovali do zdravotnických a školských zařízení, pracovníkům úřadů a poskytovatelům služeb. Kopírování zpravidla využívali k ofocením osobních dokladů a lékařských zpráv. V uplynulém roce nás klienti z výše uvedených důvodů kontaktovali ve 347 případech.

Mezi okruhy problémů, které sociální pracovníci v roce 2009 v rámci odborného sociálního poradenství s uživateli nejčastěji řešili, patřily následující:

1. Bydlení

Stejně jako v předchozích letech se klienti na pracovníky poradenského centra obraceli nejčastěji se zakázkami týkajícími se pomoci při řešení potíží spojených s bydlením. Nejčastěji se jednalo o problémy vzniklé porušením povinností vyplývajících z nájmu bytu, a to převážně neplacení nebo opožděné placení nájemného nebo služeb. Rozsáhlou skupinu klientů tvořili lidé, jimž nebo jejichž rodinám hrozila ztráta bydlení nebo už o bydlení přišli. V případech, kdy to ještě bylo možné, se pracovníci snažili klientovi pomoci udržet stávající bydlení, pokud už klient o bydlení přišel, spolupracovali s ním v jeho akutní situaci při hledání náhradního ubytování. Protože jednou z aktivit občanského sdružení CENTROM je realizace projektu Bydlení s doprovodným sociálním programem, souvisely požadavky klientů často s touto službou.

2. Dluhy

Druhou nejpočetnější skupinu (téměř jednu čtvrtinu všech poradenských kontaktů) tvořily v loňském roce zakázky spojené se zadlužeností. Často se kombinovaly s výše popsaným okruhem – dostane-li se klient do situace, kdy není schopen splácet dluhy či půjčky poskytnuté jak soukromými osobami, tak zejména bankami a úvěrovými společnostmi, dříve nebo později zpravidla přestává být schopen také pravidelně hradit náklady spojené s bydlením. Řešení tohoto typu zakázek bylo často komplikované z toho důvodu, že drtivá většina klientů přicházela do poradenského centra až ve chvíli, kdy již bylo soudem rozhodnuto o exekuci a nebylo už možné řešit problém samotný, pouze jeho důsledky.

3. Rodina

Do tohoto okruhu spadá velké množství poradenských kontaktů, při nichž pracovníci s klientem řešili nejrůznější problémy související s rodinou a se vztahy uvnitř ní. Jednalo se například o záležitosti týkající se výchovných problémů dětí, mezigeneračních a partnerských vztahů, náhradní rodinné péče, výchovných problémů dětí apod.

4. Právo, vysvětlení obsahu dokumentu

Pracovníci se často setkávali také s klienty, kteří požadovali radu z právní oblasti. Někteří pouze vyžadovali informaci, jak začít řešit svou situaci, jak napsat návrh k soudu apod., jiní již byli účastníky soudního řízení a chodili se radit ohledně postupu ve svém konkrétním případě. Velmi často docházelo k situaci, kdy klient nerozuměl obsahu dopisu, žaloby či jiného dokumentu, který obdržel u soudu a potřeboval, aby s ním někdo tento dokument rozebral, vysvětlil mu, o co se v něm jedná, nastínil mu další pravděpodobný postup soudu apod.

5. Dávky

Další okruh řešených problémů souvisí s dávkami státní sociální podpory, dávkami pomoci v hmotné nouzi a dávkami nemocenského a důchodového pojištění. Klienti přicházeli obvykle ve dvou případech – v prvním z nich požadovali informaci, kde, jakým způsobem a případně za jakých podmínek lze o konkrétní dávku žádat. Ve druhém případě přicházely osoby, u nichž došlo ke snížení výše nebo úplnému odnětí dávky a požadovaly sdělení důvodu této změny nebo pomoc se sepsáním odvolání proti rozhodnutí.

6. Zaměstnání

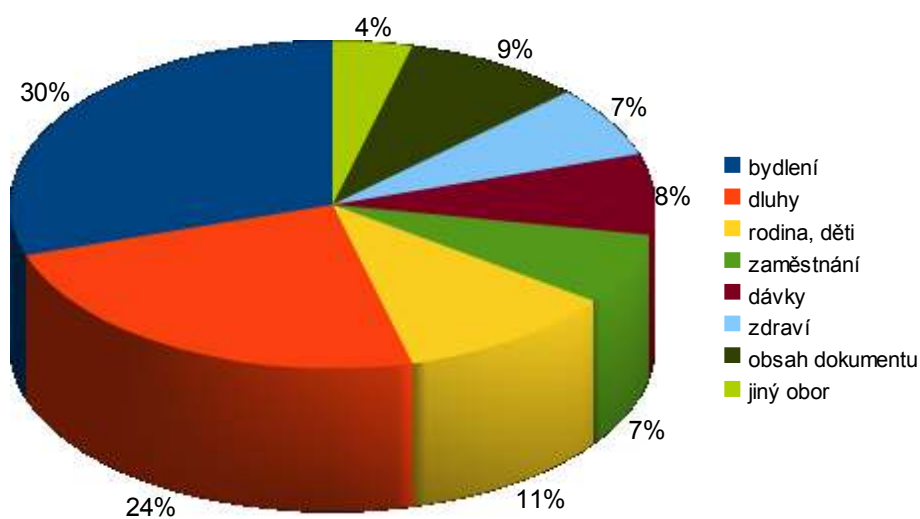
V roce 2009 se počet klientů, kteří službu vyhledali za účelem pomoci při hledání zaměstnání či konzultace nejrůznějších záležitostí spojených s oblastí zaměstnanosti, mírně zvýšil. Zaměstnanost však stále zůstává oblastí, která je řešena převážně v rámci základního sociálního poradenství poskytovaného terénními pracovníky.

7. Zdraví

Se zdravotní problematikou se pracovníci poradenského centra v roce 2009 setkávali také poměrně zřídka, přestože také došlo k mírnému nárůstu poradenských kontaktů zaměřených na tuto oblast. Jelikož v organizaci od roku 2008 působí zdravotně sociální pomocník, který je schopen s klienty řešit nejrůznější záležitosti ze zdravotní oblasti, obracejí se klienti s touto problematikou ve většině případů na něj.

Přehled řešených okruhů spolu s četností jejich výskytu lze vidět v následujícím grafu.

Graf č.3 Přehled četnosti řešení jednotlivých okruhů problémů – odborné sociální poradenství 2009

Prostory k realizaci sociálních služeb

Všechny služby, které o.s. CENTROM žadatelům nabízí, jsou poskytovány v domě na ulici Sirotky 45 v Ostravě – Vítkovicích (jde o lokalitu neatraktivní městské periferie s byty horší kvality, hustě obydlenou převážně obyvateli romského etnika). Jedná se o rekonstruovaný bytový objekt, ve kterém se kromě nízkoprahového zařízení pro děti a mládež nachází 11 bytových jednotek, z nichž 10 provozuje naše organizace jako bydlení s doprovodným sociálním programem. Vstup do budovy je bezbariérový. Zařízení NP centra je umístěno v přízemí budovy s celkovou rozlohou 155m². Pro činnost slouží 5 místností: velká herna, malá herna, třída Mateřinky se šatnou, počítačová učebna a kuchyňka, ve sklepních prostorách je umístěna posilovna a zázemí pro údržbáře organizace.

Pro kontakt s klienty při poskytování služby „Odborné sociální poradenství“ je určena samostatná kancelář v přízemí objektu s možností bezbariérového přístupu. Je k dispozici telefon, kopírka pro případné pořízení fotokopíí dokumentů, počítač s tiskárnou, místo pro vyplňování formulářů.

Velká herna

Třída Mateřinky

Kuchyňka

Zázemí pro sociální pracovníky

Personální zajištění projektů v roce 2009

jméno	dosažené vzdělání pracovníka pro výkon sociální služby	funkce	pozn.
Hlavní pracovní poměr			
Jan Houdek		vedoucí projektů	
Mgr. Ivana Nesětová	VŠ sociálního směru	výkonná ředitelka, vedoucí projektů, odborný sociální pracovník	
Ing. Aleš Niemczyk	VŠ stavebního směru	mediátor pro oblast sociální péče	do 31.1.2009
Bc. Aleš Musil	VŠ sociálního směru	manažer sociální práce	do 31.5.2009
Mgr. Michaela Grigorová	VŠ sociálního směru	odborný sociální pracovník	
Kusinová Kateřina	SOŠ obchodního podnikání	hlavní administrátor	
Bc. Andrea Němcová	VŠ ekonomického směru	hlavní ekonom	
Pavla Siváková	SŠ (Gymnázium) + akreditované kurzy: Asistent pedagoga Pracovník v sociálních službách	personalista a všeobecný účetní	
Dáša Suchánková	SŠ pedagogického směru	vedoucí NP centra	do 31. 5. 2009
Olga Bocková	SŠ + akreditované kurzy: Asistent pedagoga, Terénní sociální pracovník	výchovný pracovník - asistent pedagoga	
Ladislav Koky	SOU + akreditované kurzy: Asistent pedagoga, Pracovník v sociálních službách	pracovník v sociálních službách – terénní pracovník	do 31.7.2009
Mgr. Jana Krhutová	VŠ pedagogického směru	pedagog NP centra a mateřinky	
Zdeněk Polášek	SŠ pedagogického zaměření	Pedagogický pracovník v nízkoprahovém zařízení, Vedoucí NP centra a mateřinky	od 1.3.2009 do 30. 9.2009
Rostislav Smieja	SOU technického zaměření	Pracovník správy a využitelnosti bytového fondu pro sociální bydlení, údržbář a správce, lektor kurzu údržby bytového fondu	
Marcela Mašová	SŠ + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Margita Lebicová	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Josef Čureja	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	do 31.8.2009
Jiřina Šedivá	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Lenka Lešková	ZŠ + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	terénní pracovník	
Miroslava Majovská	SOU + akreditovaný kurz Terénní sociální pracovník	zdravotně sociální pomocník	

Jiří Kočář	SOŠ ochrany osob a majetku + absolvuje kurz pro asistenty pedagoga	Vedoucí pedagogický pracovník v nízkoprahovém zařízení a mateřince	Od 1. 10.2009
Barbara Rojčiková, DiS.	VOŠ sociálního zaměření	Sociální pracovník	Od 1.11.2009
Helena Bandyová	SOU + akreditovaný kurz Pracovník v sociálních službách	Pracovník v sociálních službách	Od 1.11.2009 do 31.12.2009

V organizaci dále v průběhu roku 2009 pracovali na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti následující pracovníci: Natálie Bernard, Marcela Cágová, Josef Čureja, Vlastimil Havlík, Jana Havlíková, Šárka Honová, Darja Jarošová, Ladislav Koky, Jarmila Kramárová, Kateřina Kusinová, Radim Kvasnička, Margita Lebicová, Marcela Mrózková, Ivana Nesětová, Eva Niemczyková, Lýdia Poláčková, Zdeněk Polášek, Soňa Skřípalová a Jiřina Šedivá

Vzdělávání a supervize

Vzdělávání pracovníků v roce 2009

Zaměstnanec	Název vzdělávání	Typ vzdělávání; místo konání; pořadající subjekt	Rozsah
Margita Lebicová	Dávky státní sociální podpory II.	školení a beseda, CENTROM o. s.	6 hod.
Miroslava Majovská			
Marcela Mašová			
Mgr. Michaela Grigorová			
Ladislav Koky			
Bc. Aleš Musil			
Josef Čureja			
Jiřina Šedivá			
Lenka Lešková			
Pavla Siváková	Základy romologických studií	CŽV; Ostrava; Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě	2 semestry
Pavla Siváková	Nemocenské pojištění v roce 2009	Agentura Ekoškol	8 hod.
Pavla Siváková Dáša Suchánková	Sociálně právní ochrana dětí	CC Systems, a.s.	106 hod.
Jiřina Šedivá Marcela Mašová Mgr. Michaela Grigorová	Projekt finanční gramotnosti proti dluhové pasti	Občanská poradna Bohumín	8 hod.
Pavla Siváková Mgr. Michaela Grigorová Mgr. Jana Krhutová Kateřina Kusinová Bc. Andrea Němcová	Interaktivní výcvik řídicích pracovníků	CENTROM, o.s.	20 hod.
Všichni zaměstnanci	Právní předpisy vztahující se k soc. zabezpečení, postavení TP v organizaci vůči samosprávě a vůči klientovi, interní předpisy a vyplývající práva a povinnosti, pracovně právní vztahy týkající se klientů a jejich práv a povinností	CENTROM, o.s.	24 hod.
Jiřina Šedivá Margita Lebicová Marcela Mašová	Specializační kurz „Sloučení odbornosti TP a ZSP“	CENTROM, o.s.	91 hod
Pavla Siváková Mgr. Michaela Grigorová Barbara Rojčiková, DiS.	Vzdělávací kurz „Komunitní práce jako metoda inkluze Romů“	Fakulta sociálních studií Ostravské univerzity v Ostravě	2 semestry
Jiří Kočař	Studium pro asistenty pedagoga	KVIC Opava	30 hodin
Bc. Andrea Němcová	Navazující magisterské studium Podnikání a management	Vysoká škola podnikání, a.s.	

Barbara Rojčíková, DiS.	Bakalářské studium Řízení sociálních služeb	Rašínova vysoká škola, s.r.o	
Miroslava Majovská	Pedagogika pro asistenty ve školství	Střední škola prof. Matějčka	

Supervize

Supervizorem v rámci terénního programu byla Bc. Lýdia Poláčková. S terénními pracovníky a zdravotně sociálním pomocníkem se setkávala pravidelně 1x měsíčně.

Další aktivity

- Organizace prezentovala svou činnost na veletrhu pracovních příležitostí Kariéra 2009+, který probíhal v prostorech Vysoké školy báňské v Ostravě.
- Pracovníci naší organizace se aktivně účastnili akce Lidé lidem – přehlídka sociálních služeb a souvisejících aktivit, která proběhla dne 14.5.2009 na Masarykově náměstí v Ostravě. Vystřídali se s pracovníky ostatních organizací ve dvou stáncích skupin Komunitního plánování: Romské etnikum (stánek NE-ROZLIŠUJEME) a Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení (stánek NA OKRAJI).
- V letních měsících proběhl monitoring projektů z MMO zaměřený na projekty Bydlení s doprovodným soc. programem, Odborné sociální poradenství, NP centrum DM CENTROM, Provoz specializované mateřinky a Zdravotně sociální pomocník.
- Spolupracovali jsme s o.s. Společně-Jekhetane (participace na provozu Komunitního centra na Pátově ul. v Ostravě – Radvanicích).
- Organizace se zapojila do tzv. Týdne sociálních sociálních služeb pořádaného Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a Ministerstvem práce a sociálních věcí. V rámci této akce proběhl dne 7. 10. 2009 Den otevřených dveří. Možnosti seznámit se se službami organizace a prostory, ve kterých jsou poskytovány, využili návštěvníci z řad studentů i odborné veřejnosti.
- Na přelomu října a listopadu proběhla v organizaci veřejnoprávní kontrola použití finančních prostředků čerpaných z rozpočtu Statutárního města Ostravy.
- Zaměstnanci organizace se pravidelně účastnili policejních buněk, které jednou měsíčně probíhaly v prostorách o.s. CENTROM.
- Organizace byla zapojena do Komunitního plánování, a to ve dvou pracovních skupinách.
- Statutární zástupci prezentovali činnost organizace na konferencích a informačních seminářích v Olomouci, Praze, Českých Budějovicích, Mostě a Ratiboři.
- V průběhu roku pracovalo v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež celkem 15 dobrovolníků, dohromady odpracovali 1980 hodin.
- V roce 2009 pokračovala spolupráce s Ostravskou univerzitou, VOŠ sociální a Střední školou prof. Zdeňka Matějčka – studenti se v rámci odborné praxe seznamovali mimo jiné i s náplní práce sociálních pracovníků a docházeli do NP centra, kde se podíleli na vedení kroužků i na doučování dětí.

Hospodaření organizace v roce 2009

PŘÍJMY

ZDROJE	
Veřejné zdroje	8.008.000,-
Sponzorské dary	0,-
Jiné zdroje	0,-
Celkem	8.008.000,-

VÝDAJE

VEŘEJNÉ ZDROJE (DONÁTOR – NÁZEV PROJEKTU)	výše dotace/příjmu (zaokrouhлено na celé tisíce)	výdaje v roce 2009 (zaokrouhлено na celé tisíce)	vráceno donátorovi (zaokrouhлено na celé tisíce)
SMO – Bydlení s doprovodným sociálním programem CENTROM	1.200.000,-	1.199.000,-	1.000,-
SMO – NP centrum DM CENTROM	400.000,-	396.000,-	4.000,-
SMO – Provoz specializované mateřinky CENTROM	300.000,-	300.000,-	0,-
SMO – Odborné sociální poradenství CENTROM	150.000,-	150.000,-	0,-
SMO – Zdravotně sociální pomocník	250.000,-	248.000,-	2.000,-
MPSV - NP centrum dětí a mládeže Sirotčí 45, Rodinná resocializace - provoz specializované mateřinky, Rodinná resocializace s využitím sociálního bydlení jako motivačního prvku, Poradenství se zaměřením na osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností	2.750.000,-	2.750.000,-	0,-
RV ZRK - Multiplikace příkladů dobré praxe CENTROM	1.200.000,-	1.168.000,-	32.000,-
ESF – OP LZZ: Sloučení odbornosti TP a ZSP *	1.641.000,-	1.641.000,-	-
SMO – ostatní (dotace na vypracování projektů ESF, OP LZZ) *	84.000,-	-	-
Úřad práce – dotace na mzdu zaměstnance	7.000,-	7.000,-	0,-
SMO, ÚMOb Ostrava Vítkovice – Účelový finanční dar	26.000,-	26.000,-	0,-
CELKEM	8.008.000,-	7.969.000,-	39.000,-

* Víceleté dotace

Poděkování

Děkujeme všem donátorům a sponzorům, bez nichž by nebyla možná naše činnost. Dále chceme poděkovat všem spolupracujícím institucím z veřejného i neziskového sektoru a rovněž jednotlivcům, kteří nás v průběhu roku 2009 podporovali. Těšíme se v novém roce na další spolupráci.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

OSTRAVA!!!

